Advies 26.021 van 17 maart 2026 betreffende de geldigheidsduur van de tariefkaarten van energieleveranciers en de mogelijkheden tot wijziging daarvan

Van de Ombudsdienst voor Energie aan de minister van Energie en de minister van Consumentenbescherming

Als gevolg van de geopolitieke situatie in het Midden-Oosten ondergaan de prijzen van aardolieproducten talrijke schommelingen, die overwegend stijgend zijn. In deze context van instabiliteit hebben sommige leveranciers hun tariefaanbod voor de maand maart 2026 gewijzigd, hetzij door eventuele promoties te schrappen, hetzij door de tariefkaart van contracten met vaste prijzen aan te passen. De reden die wordt aangevoerd om deze wijzigingen ten nadele van de consument te rechtvaardigen, is het verbod op verkoop met verlies. Normaal gesproken dekt een leverancier het risico in verband met de prijs en het volume op de markt.

We hebben vastgesteld dat de leverancier Mega, die als eerste zijn aanbod heeft aangepast, de tariefstructuur van een contract met vaste prijs dat in principe geldig was voor de gehele maand maart, drie keer op enkele dagen tijd heeft gewijzigd. Andere leveranciers hebben vervolgens zijn voorbeeld gevolgd en hebben eveneens diverse wijzigingen in hun tariefaanbod van de maand maart ’26 doorgevoerd.

Deze werkwijze roept ernstige vragen op bij de Ombudsdienst voor Energie, met name wat betreft de transparantie voor de consument en de naleving van de minimale voorwaarden die hem in staat stellen een vrije en weloverwogen keuze te maken op de energiemarkt maar ook wat betreft de naleving van eerlijke concurrentievoorwaarden tussen marktpartijen (*level playing field*).

Allereerst moet worden opgemerkt dat steeds meer leveranciers, waaronder Mega, energiecontracten voor onbepaalde tijd in de markt hebben gezet, waarover de Ombudsdienst voor Energie al heeft gewezen op het potentieel misleidende karakter omdat deze contracten de energieleverancier toestaan om de (prijs)voorwaarden ervan om de drie maanden te wijzigen, mits de klant hierover op transparante wijze en tijdig (minstens 2 maand voor de prijswijziging) wordt geïnformeerd. In ieder geval kan bij dergelijke contracten van onbepaalde duur met een vaste prijs, die zijn ondertekend op basis van de eerste door de leverancier uitgegeven tariefkaart, de energieprijs dus relatief snel worden aangepast; het enige risico voor de leverancier is dat klanten ervoor kiezen om dit contract met gewijzigde prijs niet voort te zetten maar dan moeten ze zelf op zoek gaan naar een ander product bij dezelfde of een andere leverancier.

Gezien deze elementen lijkt het financiële risico van een tariefaanbod dat veel belangstelling wekt omdat het gebaseerd is op lage prijzen in vergelijking met de dagelijkse schommelingen op de energiemarkt eerder beperkt en eigen aan het bedrijfsrisico dat energieleveranciers lopen door interessante contracten aan vaste prijs aan te bieden. Zelfs indien het contract aan vaste prijs wordt aangeboden voor een welbepaalde duur van 1 of 2 jaar, dan nog is dit eigen aan het bedrijfsrisico van de energieleverancier.

Een aantal leveranciers hebben hierop ook geanticipeerd door vervroegd hun aanbod stop te zetten door de tariefkaart niet meer te afficheren op hun website of de website van de prijsvergelijkers. Nog andere leveranciers kiezen ervoor om de inschrijving op hun aanbod/tariefkaart te beperken in tijd, zodat nieuwe inschrijvingen gedurende de laatste week van maart '26 niet meer mogelijk zijn.

De aanpassing van de tariefkaart onder dezelfde benaming tijdens de looptijd van de tariefkaart is evenwel ongezien.

Wat betreft de transparantie en betrouwbaarheid van de informatie die beschikbaar is voor consumenten, merkt de Ombudsdienst voor Energie op dat het tussentijds wijzigen van een tariefkaart, zonder de naam van het product of de geldigheidsduur van die kaart te wijzigen, alleen maar kan leiden tot conflictueuze situaties: wat te denken van de consument die een vergelijking heeft gemaakt, maar pas een of twee dagen later daadwerkelijk een contract afsluit? Wat te denken van de noodzakelijke overeenstemming tussen de tariefkaarten die beschikbaar zijn op de websites van energievergelijkers (publiek of privaat) en deze die welke daadwerkelijk geafficheerd worden bij de energieleveranciers?

Zoals de federale toezichthouder CREG in een recente mededeling aangeeft:

> *"Wanneer eenzelfde energieproduct **meerdere keren wordt gewijzigd maar dezelfde naam behoudt**, kan dit tot verwarring leiden. Consumenten kunnen bijvoorbeeld een tariefkaart afsluiten in de zekerheid dat het om een goede prijs gaat, en vervolgens vaststellen dat een prijsvergelijker een andere prijs weergeeft dan die op hun tariefkaart of op de website van de leverancier, waardoor ze niet meer goed weten **welke prijs precies op hun contract van toepassing is**."*

Hoewel er geen wettelijke bepaling bestaat die voorschrijft dat tariefkaarten een specifieke geldigheidsduur moeten hebben, is het in de geliberaliseerde elektriciteits- en gasmarkt gangbare praktijk dat tariefkaarten geldig zijn gedurende de betreffende maand. Dit is overigens ook de praktijk die wordt waargenomen voor de tariefkaarten op de prijsvergelijkers van de gewestelijke energieregulatoren zoals V-test in Vlaanderen, Brusim in Brussel en CompaCwaPE in Wallonië.

Bovendien bepaalt het Consumentenakkoord:

> *„2.2.1. Prijscomponenten*
> *Wanneer tariefkaarten worden gebruikt, hernemen zij de prijzen zoals deze effectief gelden op dat ogenblik.*
> *De energieleverancier ziet erop toe dat steeds alle relevante prijselementen (bij de levering van elektriciteit en/of aardgas zijnde de energieprijs, de nettarieven, de taksen en heffingen) van de prijs op de tariefkaarten worden opgenomen en dat bij wijziging van één of meerdere van die prijselementen steeds de meest recente informatie wordt gepubliceerd.*
> *Op de tariefkaarten wordt tevens duidelijk vermeld tot wanneer de consument kan intekenen aan de op de kaart vermelde voorwaarden.*
> ***Elke tariefkaart blijft beschikbaar zolang er contracten blijven lopen die steunen op die tariefkaart.***

> *Op eenvoudige vraag van de consument wordt de op zijn contract toepasselijke tariefkaart onmiddellijk door de energieleverancier aan hem verstrekt. Ze is ook permanent beschikbaar op zijn digitale klantenzone, zolang zijn contract loopt."*

Er moet rekening mee worden gehouden dat het Consumentenakkoord een vorm van zelfregulering is, dat deze niet door alle leveranciers is ondertekend en dat energiebedrijven vrij zijn om dit akkoord te ondertekenen of zich ervan terug te trekken.

Maar zelfs als een energieleverancier deze overeenkomst niet heeft ondertekend, bepaalt het Burgerlijk Wetboek dat een aanbod bindend is gedurende een vastgestelde of redelijke termijn. Dit is wat artikel 5.19 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt:

> *„[...] Een aanbod aan het publiek kan niet worden gewijzigd of ingetrokken zodra het veruitwendigd is. Een aanbod blijft onherroepelijk gedurende de erin bepaalde termijn of, bij gebrek daaraan, gedurende een redelijke termijn.. [...]".*

Ter aanvulling kan worden opgemerkt dat de wetgever in verschillende sectoren van het consumentenrecht mechanismen heeft voorzien om de stabiliteit en de transparantie van de aan de consument gedane aanbiedingen te waarborgen. Zo wordt het aanbod, met name op het gebied van hypothecaire kredieten, gereguleerd door regels die een minimale geldigheidsduur voorschrijven gedurende welke de consument de voorgestelde voorwaarden vrijelijk kan aanvaarden. Ook in andere sectoren, zoals de verzekeringssector, geldt de eis dat de voorwaarden vóór het sluiten van de overeenkomst stabiel moeten zijn, zodat een daadwerkelijke vergelijking van de aanbiedingen mogelijk is.

Hoewel deze bepalingen specifiek zijn voor elke sector en niet rechtstreeks kunnen worden toegepast op de energiemarkt, weerspiegelen ze niettemin een algemeen beginsel van consumentenbescherming, volgens hetwelk een aanbod gedurende een voldoende lange periode stabiel moet blijven om een weloverwogen beslissing mogelijk te maken.

De ombudsdienst is dan ook van mening dat het wijzigen van een tariefkaart tijdens de geldigheidsduur, zoals duidelijk het geval was bij sommige tariefkaarten en leveranciers, niet alleen in strijd is met de behoefte aan transparantie van de consumenten, waardoor hun mogelijkheid om een weloverwogen contractkeuze te maken wordt beperkt, maar ook met de bovengenoemde bepalingen, die nochtans van toepassing zouden moeten zijn. Bovendien leidt dit voor de marktdeelnemers mogelijk tot algemene instabiliteit en een verstoring van *het level playing field* tussen aanbieders die de bepaling strikt naleven en aanbieders die anders handelen.

Gelet op het voorgaande;
Om de transparantie en stabiliteit van de informatie voor consumenten in contractaanbiedingen te waarborgen;
Om de minimale en noodzakelijke voorwaarden te waarborgen die consumenten in staat stellen een weloverwogen keuze te maken voor hun elektriciteits- en/of gascontracten;
Om een echt *gelijk speelveld* te garanderen voor de spelers op de geliberaliseerde elektriciteits- en gasmarkt;

is de Ombudsdienst voor Energie van mening:

1) **Dat het** op dit moment **noodzakelijk is om alle marktpartijen te herinneren aan de ad-hocbepaling van het Consumentenakkoord** ("*De tariefkaarten vermelden ook duidelijk tot wanneer de consument zich kan abonneren op de voorwaarden die op de kaart staan vermeld.")* en de overeenkomstige bepaling in het Burgerlijk Wetboek (voor leveranciers die het Consumentenakkoord niet hebben ondertekend), en **ervoor te zorgen dat deze door iedereen worden nageleefd**; dat indien een leverancier een tariefkaart tijdens de geldigheidsduur ervan wenst aan te passen, hij duidelijk moet meedelen vanaf welk moment hij geen contracten meer op basis van de betreffende tariefkaart zal aanvaarden, en een nieuwe tariefkaart moet opstellen, met een nieuwe productnaam, voor een precieze geldigheidsduur, teneinde elke verwarring en/of misverstand bij de consument te vermijden;
2) Voor de toekomst **is het onontbeerlijk om in de specifieke wetgeving inzake de elektriciteits- en gasmarkten vast te leggen dat een tariefkaart tijdens de geldigheidsduur op geen enkele wijze mag worden gewijzigd, en dat deze geldigheidsduur niet korter mag zijn dan één maand**.

Deze opname in de wetgeving zou al kunnen plaatsvinden in het kader van het wetsontwerp dat op 12 december 2025 in eerste lezing door de federale Ministerraad is aangenomen, waarbij de definitie van een tariefkaart als volgt wordt verduidelijkt:

> *Elektriciteitswet: Art. 2, 126° "tariefkaart": het document dat door de energieleverancier ter beschikking wordt gesteld aan het publiek, waarin de op het moment van publicatie daadwerkelijk geldende prijzen voor de levering van elektriciteit worden vermeld, met inbegrip van de energieprijs, de eventuele toepasselijke bijkomende heffingen, de netwerkcomponent die door de energieleverancier aan de eindklant wordt gefactureerd, de belastingen en heffingen, en de termijn **van ten minste één kalendermaand** waarin de klant kan instemmen met de vermelde voorwaarden, zonder dat wijzigingen mogelijk zijn tijdens de aangegeven geldigheidsduur;"*

Een gelijkwaardige bepaling zal worden opgenomen in de Gaswet, door een punt 80°bis in te voegen in artikel 1er.

De bovengenoemde bepaling zou kunnen worden aangevuld door in de Elektriciteitswet, in artikel 18, een § 5/3 toe te voegen die als volgt luidt:

> *"§5/3. Onverminderd artikel 5.19 van het Burgerlijk Wetboek en artikel VI.100, punt 5°, van het Wetboek van Economisch Recht, mogen leveranciers die een voor een bepaalde periode geldig commercieel aanbod vóór het einde van die periode beëindigen, voor die betreffende periode geen nieuw commercieel aanbod onder dezelfde productnaam aanbieden. Elke nieuwe commerciële aanbieding die tijdens een dergelijke periode wordt gedaan, moet zich duidelijk onderscheiden van de oorspronkelijke aanbieding wat betreft de productnaam, zoals met name aangegeven op de tariefkaart."*

Koning Albert II-laan 8 bus 6, 1000 Brussel 02 211 10 60 klacht@ombudsmanenergie.be www.ombudsmanenergie.be
Boulevard Roi Albert II 8 boîte 6, 1000 Bruxelles 02 211 10 60 plainte@mediateurenergie.be www.ombudsmanenergie.be

Deze bepaling heeft tot doel elke situatie te voorkomen waarin de consument zou kunnen worden misleid, indien een leverancier voor dezelfde maand meerdere opeenvolgende tariefkaarten voor hetzelfde product ontwikkelt.

De toevoeging van een dergelijke bepaling in de Elektriciteitswet veronderstelt ook de opname ervan in de Gaswet, door in artikel 15/5bis een §11/1/4 op te nemen met een identieke formulering.

Koning Albert II-laan 8 bus 6, 1000 Brussel ⚡ 02 211 10 60 ⚡ klacht@ombudsmanenergie.be ⚡ www.ombudsmanenergie.be
Boulevard Roi Albert II 8 boîte 6, 1000 Bruxelles ⚡ 02 211 10 60 ⚡ plainte@mediateurenergie.be ⚡ www.ombudsmanenergie.be